

дъло въ родния си градъ (радетель за българско девическо училище въ Сливенъ, настоятель на Фотиновите трудове и т. н.

Майката на всички тъкачни фабрики въ европейска Турция до освобождението и следователно, на тия въ днешна България, е Сливенската фабрика за аби и сукна, основана въ 1834 г. Единствената друга фабрика, и то за фесове, почти едновремена по основаване съ тая въ Сливенъ, е била фесовата фабрика въ Еюбъ (до Цариградъ; ср. Viquesnel, *Voyage dans la Turquie d'Europe, Paris 1868*; тия въ Измидъ (Никомидия), Смирна, Бруса и т. н. съ сравнително по-нови).

За живота и дейността на *Добри Желѣзковъ* е писалъ презъ 1903 г. архитектъ Г. Козаровъ (вижъ Псп., LXIV стр. 435—443), като е сварилъ да разпита стария му синъ Иванчо Желѣзковъ, насъкоро преди смъртъта му, съ която би се погребали за винаги даннитѣ по заслугитѣ на Добри Желѣзковъ въ нашото и турско индустрено поприше.

Добри Желѣзковъ се родилъ въ края на XVIII-я вѣкъ, вѣроятно презъ 1792—93 г. Останалъ сиракъ още отъ малъкъ, та за детинството му знаемъ само, че се е научилъ да чете и пише по гръцки въ новоотвореното презъ 1805 г. Сливенско гръцко училище. Това се види и отъ богатата му библиотека отъ гръцки книги, пазена до скоро отъ сина му. Кжде 1825 г. ний го виждаме, като занаятчия Сливенецъ, срѣдна ржка човѣкъ, отъ народа, — основателъ и настоятелъ членъ на основаното отъ Селимински презъ тая година „тайно Братство“, съставено отъ занаятчии и хора отъ „народа“.

Следъ преселването на Сливенци въ Влашко и Русия (1830 г., месецъ априль), *Добри Желѣзковъ*, презъ Дунава заедно съ съгражда читѣ си, отзовава се въ Севастополъ, гдѣто и се заселилъ (въ Кримския полуостровъ). Тукъ Добри Желѣзковъ се оженилъ за една вдовишка дъщеря, сѫщо Сливенка (отъ преселенитѣ), и се залавя за търговия. Въ скоро време той станалъ виденъ търговецъ на колониални стоки въ Кримъ съ които търгувалъ въ Измидъ (Никомидия, М.-Азия), внасялъ кримска вълна въ България, а изнасялъ отъ нея коприна, която той продавалъ въ Виена, а най-вече въ Брашовъ (Трансилвания, гдѣто имало Сливенци търговци).

Добри Желѣзковъ, като търговецъ, е странтувалъ постоянно, особно по кримскитѣ и южно руски градове. Тъй синъ му Иванчо Желѣзковъ, се родилъ въ Бахче-Сарай, надъ Севастополъ, а първата му мисъль да основе тъкачна фабрика въ родния си градъ се заражда въ градъ *Екатериноглавъ* (на югъ отъ Харковъ, — основанъ отъ Екатерина Велика, оживенъ съ търговия и развита индустрия). Тамъ той прегледалъ нѣколократно заинтересувалъ го фабрични заведения, купува, па и самъ си направилъ, нѣколко фабрични чарка на вода и решава, съ завръщането си Турско, тайно да